

בעל בית גדול בראשון לציון השקיע בחצר שלו. הוא הזמין אדריכל שתכנן בשטח צמחייה, בריכה ופרגולה. מאוחר יותר, האדריכל השתמש בתמונות שצילם צלם מקצועי. השופט קבע שהתמונות מהוות יצירה מקורית של הצלם, וחייב את האדריכל בפיצוי.

מאת: עו"ד אסף קריאל

עבודות הגיבון בוצעו ב-2014 על ידי בעל משתלה. עם סיום העבודות, ביקש בעל המשתלה לעשות שימוש בגינה היפה על מנת לקדם את עסקיו. הוא פנה לצלם מקצועי, חתם איתו על הסכם, ושילם לו 1,700 שקל פלוס מע"מ עבור צילום, עיבוד וריטוש תמונות הגינה, והכל בהסכמת בעל הבית.

בהסכם נקבע, בין היתר, כי לבעל המשתלה זכות לעשות בתמונות שימוש אישי בלבד למטרת פרסום באתר או בדף הפייסבוק של המשתלה, בעוד שכל יתר הזכויות בתמונות יישארו בבעלות הצלם.

במהלך דצמבר 2014, בעל המשתלה סיפר לאדריכל על התמונות והעביר לו כמה מהן. האדריכל חתך חלקים והעלה אותן לעמודי הפייסבוק הפרטי והעסקי שלו, מבלי לבקש מהצלם רשות ומבלי לציין את שמו. בשלב מסוים הוא הסיר מהעמוד הפרטי והותיר את התמונות בעמוד העסקי.

כשהצלם גילה על כך, הוא הגיש תביעה בבימ"ש השלום בתל-אביב, בה תבע פיצויים של לא פחות מ-200,000 שקל, על מה שמהווה לשיטתו ארבע הפרות של החוק, כיוון שמדובר בארבע תמונות שונות.

התובע טען כי השימוש שעשה הנתבע בתמונות מהווה פגיעה בזכויות היוצרים שלו ובזכות המוסרית שלו, וכי הנתבע התעשר שלא כדין על חשבונו.

מנגד, האדריכל-הנתבע לא הכחיש שהשתמש בתמונות, אך טען כי עשה זאת כדין, כיוון שהתמונות מהוות למעשה העתקה של יצירת האומנות שלו- עצמו. כלומר האדריכל טען שדווקא התובע הוא שפגע בזכויותיו כשצילם את פרי עבודתו האדריכלית ללא רשות.

עוד טען הנתבע שהתמונות הוסרו, כמות העוקבים אחר עמוד הפייסבוק שלו דלה מאד, התמונות לא הביאו לו הכנסה כלשהי, ובכל מקרה סכום התביעה מופרז.

פיצוי נמוך – מדוע?

השופט רונן אילן הבהיר כי התמונות נחשבות ליצירה מקורית של התובע. העובדה שהנתבע בנה את "אבני היסוד" של התמונות, אינה שוללת את מקוריות הצילום. התובע הוא שבחר את זווית הצילום, התזמון, התאורה והמיקוד שהביאו לתוצאה הסופית.

היות שלא הייתה מחלוקת על כך שהנתבע אכן עשה שימוש בתמונות, השופט קבע שהנתבע הפר את זכות היוצרים של התובע, וגם את זכותו המוסרית לקבל קרדיט על התמונה.

עם זאת, השופט קבע פיצוי נמוך בהרבה מזה שדרש התובע. לעניין זה השופט התחשב בכך שמדובר במסכת אחת של מעשים, ההפרה נמשכה כחמישה חודשים בלבד (התמונות הוסרו מיד עם הגשת התביעה), ולדף שבו פורסמו יש 104 עוקבים בלבד.

בהקשר זה השופט דחה את טענת התובע שלפיה צריך היה לקחת בחשבון את "פוטנציאל הרווח העתידי" הטמון בתמונה. השופט ציין כי "לא הוסבר וכלל לא ברור מה לשימוש הנתבע בתמונה ולפוטנציאל רווחי התובע. הרי איש לא מנע מהתובע עשיית שימוש שלו עצמו בתמונה."

"ככלל, אף שאין להקל ראש בשמירה על זכות היוצרים של תובע, באותה מידה אין ליתן יד לניסיון תובע לנצל את הפגיעה בזכויותיו לשם התעשרות שאיננה כדין", סיכם השופט נקודה זו.

לפיכך, השופט קבע שהנתבע ישלם לתובע פיצויים בסך 10,000 שקל, וכן שכ"ט עו"ד בסך 6,000 שקל.

המידע המוצג במאמר זה הוא מידע כללי בלבד, ואין בו כדי להוות ייעוץ ו/ או חוות דעת משפטית. המחבר ו/או המערכת אינם נושאים באחריות כלשהי כלפי הקוראים, ואלה נדרשים לקבל עצה מקצועית לפני כל פעולה המסתמכת על הדברים האמורים.

אתר המשפט הישראלי "פסקדין"

www.psakdin.co.il

המידע המוצג במאמר זה הוא מידע כללי בלבד, ואין בו כדי להוות ייעוץ ו/ או חוות דעת משפטית. המחבר/ת ו/או המערכת אינם נושאים באחריות כלשהי כלפי הקוראים, ואלה נדרשים לקבל עצה מקצועית לפני כל פעולה המסתמכת על הדברים האמורים.